

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > בלבבי-א 003 יש בורא לעולם >

בלבבי-א 003 יש בורא לעולם

זו

עד עתה, ביארנו את הדרך כיצד יקנה האדם את השלב הראשון, והוא הזכירה הפשוטה בשכל ובלב שיש בורא לעולם, מעתה ננסה להמשיך ולהתקדם לשלב הבא. אולם כל זאת בתנאי שהשלב הראשון כבר קנוי אצל האדם בצורה בנויה ומיוסדת. זאת אומרת, שהידיעה שיש בורא לעולם, איננה ידיעה סתמית שהמח יודע זאת, ומידי פעם הדבר עולה במוחו של האדם. אלא זו ידיעה שחיה במוחש בנפש האדם. כשם שהאדם זוכר בערך מה השעה, והוא איננו מתבלבל ב-5- שעות לכאן ולכאן. כן זכירה זו שיש בורא לעולם, חיה אצלו במוחש, ומקפת את כל מהות חייו. אם אדם עדיין לא הגיע לידי כן, אין מן הראוי להמשיך לשלב הבא. צריך שדרך העבודה תהיה מיוסדת, שהאדם ממשיך לשלב הבא, רק לאחר שהשלב הראשון קנוי בנפשו קנין פנימי.

סח

לאחר שזכה האדם, והזכירה שיש בורא לעולם הפכה להיות עצם מעצמו, עתה ראוי להמשיך ולעבור לשלב הבא.

השלב הבא היא הידיעה של בורא ונברא. ההכרה בנפש האדם, שהאדם וכל היקום כולו הם נבראים של הבורא ית"ש. א"כ עד עתה ביארנו את הידיעה שיש הקב"ה. עתה הננו להמשיך ולבאר, שהקב"ה ברא את כל הנבראים. בודאי שידיעה זו ידועה בפשיטות אצל כל מאמין, אולם אין עבודתינו לדעת את זה בלבד, אלא עיקר העבודה היא לחיות זאת במוחש ממש, שעצם היות הנפש תחוש שכל כולה וכל היקום כולו הוא נברא של הקב"ה.

סט

פרעה אמר "לי יאורי ואנכי עשיתיני". כלומר פרעה על אף שהאמין באמונה ברורה שיש הקב"ה, שהרי אמר "מי השם אשר אשמע בקולו", הרי שהאמין שיש הקב"ה. מ"מ סבר, שאין הקב"ה ברא אותו, אלא הוא ברא את עצמו. הרי לנו אדם שחשב מחשבת הבל זו, שאין בורא, אלא הוא ברא את עצמו. אולי יחשוב החושב, שפעם אחת ביקום היה שוטה כזה, שחשב מחשבת הבל זו, שהוא ברא את עצמו, ולא הקב"ה ח"ו. אולם מה זה נוגע לנו? היה היה כזה אדם שחלף כבר מן העולם יחד עם טעותו, ומה לנו להתעסק עם טעות נושנת זו?

אולם באמת הדבר אינו כן. כי מקובלנו מרבתינו ז"ל, שהתורה כולה על כל פרטיה ודקדוקיה שיכים בנפש של כל אדם ואדם, ואצל כל אדם ואדם יש בחינה של אברהם אבינו, יצחק אבינו, ויעקב אבינו, ומשה רבינו, וכו' וכו'. וכן את הבחינות שלהיפך, לבן, פרעה, בלעם, וכו' וכו'.

ע

צריך להבין: הדברים הללו הם אינם רמז ומוסר בעלמא שאנו לומדים מרבתינו הקדושים, ולהיפך מן אנשי הרשע.

אלא הבנת הדברים הוא שאברהם הוא כח טהור שקיים בנפש כל אדם, וכן כל האבות הקדושים, וכל הז' רועים. וכן להיפך, אנשי הרשע הם כח טמא הנמצא בכל נפש ממש, וכדברי הרמב"ם "פרעה הוא היצה"ר באמת". כלומר, בכל נפש ונפש יש כח רע הנקרא פרעה, וכל טענותיו ומעלליו של פרעה המתגלים בפסוקי התורה"ק ובדרשות חז"ל, קימים בנפש האדם ממש. יש פרעה בעולם, ויש פרעה בנפש. פרעה בעולם באמת היה ואינו, ואין עיקר עסקנו עמו עכשיו. אולם פרעה בנפש, נמצא עתה ממש אצל כל נפש ונפש מישראל, ועמו יש לנו עסק גדול, והננו צריכים להכירו היטב, ולדעת כיצד להלחם עם דעותיו הכוזבות, ועם מחשבות ההבל הבאים מכוחו.

עא

מעתה נבין היטב, שאצל כל אחד מאיתנו בעומק נפשו נמצא כח האומר "לי יאורי ואנכי עשיתיני". ואת הכח הזה אנו צריכים לדעת כיצד לבטלו. נבין, שלחיות במוחש שאני נברא, שכל היקום נברא של הקב"ה, זה לא כ"כ פשוט כפי שנראה, יש כח פנימי באדם שנקרא פרעה, שהוא מונע מן האדם לחוש זאת. לו נדלג על שלב זה, הרי נשאר בנפש כח שסותר את כל האמונה הפשוטה, ולכך עלינו לעבוד רבות להשריש בקרבנו את הידיעה הפשוטה שאנו נבראים של הקב"ה, ולחוש זאת במוחש בכל עת ובכל שעה.

עב

נתבונן ונבין, שהאדם נקרא עולם קטן, וכל אשר ימצא בעולם ישנו באדם. נמצא שכל כח של רע שאנו מכירים בבריאה, קיים בנפשו של כל אחד ואחד. אלא שאין כל הכוחות שווים, יש כוחות שיש להם גילוי גדול בנפש האדם, ויש כוחות שגילויים מועט בנפש האדם, אולם מ"מ לעולם כל כח וכח שקיים בעולם קיים אף בנפש האדם.

ר' ירוחם ממיר זצ"ל התבטא פעם, שבתוך נפשו של האדם יש גן חיות שלם, ארי, שור, נחש, וכו' וכו'. לא נתעסק כרגע בכל כוחות הנפש הטמונים באדם, אלא רק בכח שזכרנו לעיל, והוא שבכל אדם ואדם קיים כח בנפשו שחש שהוא עשה את עצמו! הרי לא רחוק מכך, אנו רואים בדורות אחרונים, ואף בדורינו אנו רח"ל, אנשים שסבורים שהם נבראו מעצמם. והמרחק בין לסבור שנברא מעצמו, לבין לסבור שברא את עצמו, אינו רחוק כ"כ, שניהם שטות גדולה מאוד מאוד. מ"מ בין זה ובין זה, קיים בנפש האדם, ובכל נפש ונפש קיימת ההרגשה שהיא בראה את עצמה ונבראה מעצמה.

עג

כוחות אלו אף שהם קימים בנפש כל אחד ואחד, מ"מ אינם נמצאים בגילוי אצל כל מאמין. ולכך סבור לו האדם, שעל נקודות אלו אין צורך לעבוד כלל וכלל. והוא מדלג על עבודה זו, ומתחיל מיד לעבוד בנקודות גבוהות יותר. מחשבה זו וצורה זו של עבודה, יש בה טעות יסודית. שהרי אף שמחשבות אלו אינם קימים בגילוי בנפש כל מאמין ומאמין, מ"מ בעומק בנפשו, בהכרח שהם קימים. ואי העבודה עם כוחות אלו, ודילוג ופסיחה עליהם, מותר חלל ושליבה ריקה. וכל חלל ושליבה ריקה, מולידה חוסר יסודיות ובנין יציב בעבודת האדם. ולכך הדרך המיוסדת היא, לא לדלג על שום שלב, אף על השלב הנראה פשוט ביותר, שאין צורך לעבוד עליו, כי באמת אין שלב שאין צורך לעבוד בו.

עד

שורש הנפילות שאנחנו מכירים לאחר מכן, למשל חוסר אמונה חושית בהשגחה פרטית וכד', אין שורש הבעיה באמונה בהשגחה פרטית גרידא, אלא שורשם של דברים הוא קודם לכך. חוסר באמונה חושית גמורה שיש כלל בורא לעולם, והוא ברא אותי. בודאי שיודעים זאת היטב, ואין ספק בכך במח האדם. אולם מכיון שבעומק נפשו יש כח שסובר להיפך, לכך האמונה איננה ברורה דיו. וכיון שחסר הבסיס הפשוט שיש בורא לעולם, בודאי שיהיה חסר בענינים שהם תולדה של האמונה הפשוטה שיש בורא לעולם. ולכך, מוטל על האדם להשריש בקרבנו את האמונה הפשוטה ביותר שיש בורא לעולם והוא ברא אותי!

עה

לא משנה כלל וכלל מה גילו של האדם, אם האדם כבר עבד על נקודות "פשוטות" אלו, אפשר לו להמשיך הלאה, ואם לא, יש לחזור לראשית, וליסד את העבודה על שורשים אמתיים ומיוסדים. כל אדם שיעבוד בצורה זו, באופן הנכון, ירגיש מיד לאחר שייסד בלבו האמונה הפשוטה בצורה חיה מוחשית וברורה, שחלק גדול מן הקשיים שלהן הוא היה מודע קודם לכן, נעלמו או לפחות נחלשו. וכל זאת, משום שכל זמן שאור האמונה הפשוטה אינו זורח היטב בנפש העובד, נפשו של האדם חשוכה בחשכות גדולה. אין אור יותר בהיר ומבהיק מן האמונה הפשוטה, וכאשר אור זה חסר בנפש האדם, חסר לאדם את האור הראשוני הטהור, והנפש חשה עצבות וחוסר בהירות. ואף אם היא איננה מודעת לעצמה, ואיננה מבינה את סיבת החשכות, מ"מ זו האמת. נפש בלא אמונה זכה טהורה ובהירה, נחסר לה את אור האורות, את האור שעליו צריך לבנות את כל שאר האורות, תורה ומצוות.

נשתדל ב"ה להבהיר את הדברים, למען יזכה כל אשר חפץ באמונה פשוטה וטהורה בקב"ה, ובזה יקנה את אושרו האמתי, ואת היסוד המוצק לכל בנין העבודה האמתית.

עו

"בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ". הח"ח צ"ל, בכל פעם שהיה מרגיש חולשה כל שהיא ברוחניות, דרכו היתה לחזור וללמוד על ימי מעשי בראשית, וללמוד מתוך החומש את סדרי ופרטי מעשה בראשית, לימוד בצורה של פשיטות גמורה. יתמה לו האדם, וכי לח"ח היה חסר בידיעה מי ברא את העולם? וכי היה מסופק בכך ח"ו? בודאי ובודאי שלא! אלא ביאור הדברים הוא, שאף כאשר האדם מרגיש חולשה ורפיון בת"ת, ושאר דברים, אין שורש החולשה בהכרח בדבר עצמו גופא, אלא שורשם של דברים, ביסוד היסודות, שהוא אמונה. אין כונת הדברים שיש חולשה בידיעת האמונה בשכלו של האדם, וח"ו האדם מסופק בכך בשכלו, אלא כונת הדברים, שנחלש בהירות אור האמונה בלבו של האדם, שהאמונה איננה חיה בצורה מוחשית בלבו של האדם. וכאשר בשורש השרשים, שהוא אמונה, יש חולשה, נולד מכך חולשה בת"ת ובשאר פרטי עבודת האדם בעולמו.

עז

נתבונן ונראה, הח"ח שהיה מגדולי הדור ממש, גם הוא נהג בעצמו כן, לעורר בנפשו את היסודות הפשוטים ביותר. לא בשכליות וחקירות עמוקות, אלא את הנקודות הפשוטות ביותר של האמונה. וכל זאת ע"י חזרה בפשיטות על פסוקי מעשי בראשית, והסתכלות מתוך פשיטות עמוקה בהם. דעו נא אחים יקרים, שזהו סוד גדול מאוד. הנפש בפנימיותה היא פשוטה וחלקה עד למאוד. ולכך, כאשר האדם רוצה לעורר בקרבו את פנימות הנפש, כצורתה בטהרתה, נצרך לכך הרחבה של הנקודות הפשוטות ביותר, ביסוס שורש האמונה הפשוטה. ראשית, שיש בורא לעולם, כמו שזכרנו בתחלה. ולאח"כ ביסוס היסוד של בורא ונברא, עד אשר יהיו הדברים חיים ובהירים בנפש בצורה מוחשית, והנפש מכרת בהם וממששת בהם בכל שעה ממש.

עח

אל יקטן בעינינו לחזור ולנהוג בדרכו של הסבא קדישא הח"ח צ"ל, ולעמול וליסד בקרבנו את שורש השרשים, שהוא האמונה הפשוטה והזכה בטהרתה. שורש כל הבעיות שאנו מכירים בנפשנו, ברובם של האופנים, אנו מכירים ורואים את חיזונית הדברים, שהם ענפי הבעיה, אולם מקור ושורש הדברים באמת, הוא פנימה עמוק בנפש האדם, בשורש הנפש הישראלית, ששורשה מן אברהם אבינו, שכל תחילת עבודתו היה אמונה, "בן ג' שנים הכיר אברהם את בוראו". בודאי שהדרך שבה השיג אברהם את האמונה, והדרך שבה אנו נשיג את האמונה, שונים לחלוטין. שהרי אנו כבר יש לנו קבלה מאבותינו, ויש לנו את התה"ק, משא"כ אצל אברהם אבינו. אולם, הצד השווה הוא, שעלינו להשריש בקרבנו היטב את יסוד היסודות, שהוא אמונה אמיתית בקל חי.

עט

אנשים למשל נכשלים בלשה"ר, בראיה אסורה, וכד', ומנסים לעבוד לתקן את הפגמים הללו בצורות רבים. יש לידע, ששורש כל החטאים הללו, הוא חוסר באמונה חושית. ולכך, שורש תיקון כל הענינים הללו, אינם רק בקבלות מעשיות כיצד לנהוג באופן זה וכיצד לנהוג באופן זה וכד'. אלא עיקר עמל האדם, לתקן תחילה את אמונתו, שתהיה אמונה זכה ובהירה, ואז יקל עליו הרבה מאוד, ויהיה באפשרותו להתמודד היטב עם כל ענפי

החטאים ותולדותיהם. ככל שאמונתו של האדם תהיה חיה ובהירה בנפשו, כן יאזור כח ואומץ לעמול בתה"ק כראוי, ולקיים את כל פרטי ודיקדוקי הדין כהלכתם. וח"ו להיפך, ככל שהאמונה נעלמת יותר ח"ו בנפש האדם, כן יקשה עליו עמל התה"ק בקדושה וקיום פרטי ודיקדוקי הדינים מתוך יראה אמיתית. יזכנו ה' שיזכה כל אחד ואחד מבני"ל לזה באמת.

פ

ננסה לתת צורה מעשית כיצד ללמוד את מעשי בראשית בצורה נכונה, ועי"ז להשריש ולעורר בנפש האדם את האמונה הפשוטה והטהורה. נקדים לכך הקדמה קצרה ויסודית עד למאוד. ראשית נחזור ונדגיש, איננו מחפשים חידושים, אלא להבין את הפסוקים בפשטות גמורה. כתיב, "והיה כי ישאלך בנך" וגו'. מכאן למדו חז"ל חיוב מצות והגדת לבנך בליל פסח. בכל אדם יש אב ובן פנימי. השכל הוא האב, והלב הוא הבן ("ליבא, שבה הלב מבין" לשון בן, כנודע, ואכמ"ל). הרי לנו, שהשכל הוא האב, ועליו ללמד את הבן, את הלב. צורת הלימוד, או ע"י כח המחשבה, שהאדם מתבונן בדברים, עד אשר נקבעים בלב. או ע"י כח הדיבור, שאדם מדבר דברי אמונה בפיו, עד אשר נקבעים בלבו, כפי שיבואר בארוכה אי"ה. עבודה זו מוטלת על האדם לאו דוקא בליל פסח כמובן, אלא כל השנה כולה, להשריש בבנו של עצמו - לבו, את יסודות האמונה הפשוטים. "ואפילו כולנו חכמים כולנו נבונים כולנו יודעים את כל התורה כולה מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים". וכל זאת, מפני שחכמה בינה ודעת, הוא ענין לחוד, ופשיטות האמונה בלב הוא ענין לחוד. ואפשר שהאדם חכם מבין ויודע, ובלבו חסר לו את הפשיטות. ולכך, בליל הפסח, על כל אדם, אפילו החכם מבין ויודע, מוטל עליו לספר (לשון הארה, מלשון ספיר, כמ"ש בספה"ק). ולהאיר בנפשו את יסודות האמונה הפשוטה, הנלמדים מכל עיני גלות וגאולת מצרים.

פא

יסוד גדול עד למאוד אנו לומדים מצורת הסיפור בליל פסח. צורת הסיפור בליל פסח אמרו בגמ' פסחים, שהוא בצורת שאלה ותשובה, חז"ל גילו לנו יסוד גדול בכח נפש האדם. והוא, שכאשר האדם רוצה להשריש בקרבו דבר בצורה יסודית מאוד, עליו לעשות זאת בצורה של בירור, בצורה של שאלה ותשובה. ואף שבדאי שבשעה שהוא שאל את השאלה, הוא כבר יודע בשכלו את התשובה היטב, וא"כ מה מקום לשאלה יש כאן? אולם גילו לנו חז"ל שזה צורת הבנת לבו של האדם, בצורה של שאלה ותשובה (בעומק יותר, שאלה הוא נתנית מקום לקשיות ערף שבלבו של האדם. והתשובה, הוא גילוי נקודת האמת שבלב, והוא עמוק, וד"ל). ולכך, כאשר האדם רוצה לדבר אל לבו, ולהשריש בו דברים בצורה בנויה ומיוסדת, עליו לעשות זאת בצורה של שאלה ותשובה. זהו יסוד גדול עד למאוד, ששופך אור יקרות על צורת העבודה עם נפש האדם.

פב

נשתמש ביסוד שזכרנו, וננסה ללמוד עמו את פסוקי מעשי בראשית. "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ". "בראשית" - בתחילת הבריאה. "ברא" - מה כתוב לנו כאן? כתוב לנו כאן שיש מי שבורא ויש מי שנברא! בלי הפסוק, הנה הייתי יכול לחשוב ח"ו אולי, שהעולם נעשה מעצמו. אולם התורה מבררת לנו, שהאמת היא רק אחת בלבד, "ברא", יש בורא ויש נברא, והדברים אינם נעשו מאליהם. מי הבורא? "אלקים" - התורה מגלה לנו מי ברא את העולם? הקב"ה! האדם חושב ומדבר עם הקב"ה ואומר, התה"ק אומרת, שאתה ית"ש בראת את העולם! אתה יתברך בראת את כל הברואים כולם, ולא אף אחד אחר. כל יהודי מאמין יודע את הדברים, אולם עליו להשריש זאת בקרבנו היטב, שרק הוא ית"ש ברא את העולם, ולא אחר כלל. מי שלא עמל רבות להשריש את האמונה הטהורה בקרבו, כמעט בהכרח שאמונתו לוקה בחסר.

פג

כך על האדם לדבר רבות עם הקב"ה, בשפה פשוטה עד למאוד, ולומר לקב"ה, לולי הפסוק הזה היה מקום ח"ו לחשוב, שאין מי שברא את העולם. אולם הפסוק מברר לנו, שאתה יתברך בראת את העולם. וכך על האדם לחזור על זה עשרות ומאות פעמים, ואף יתר על כך, להשריש ולהאיר את האמונה הפשוטה בקרבו. מה בראת? את השמים ואת הארץ". האדם מדבר עם הקב"ה בלשון פשוטה, ואומר לו, מי ברא את השמים? האדם מרים את ידו,

ומצביע באצבע על השמים, ושואל מי ברא את השמים הללו? והוא משיב לעצמו, ואומר לקב"ה, אתה יתברך בראת את השמים! אתה, ולא אחר כלל, ח"ו וח"ו. וכן האדם מצביע על הארץ כנ"ל, כמו שבנ"י הצביעו "זה אלי ואנוהו", ואומר לקב"ה, אתה יתברך בראת את הארץ. וכי הארץ נעשתה מאליה? לא ולא! אלא אתה יתברך בראת זאת. וכן האדם ממשיך את הפסוק הלאה, לדוגמא, "ויהי אור", ומתבונן לו האדם על האור כנ"ל, ושואל את עצמו, מי ברא את האור? ומשיב כנ"ל, אתה יתברך בראת את האור. כן על האדם לעבור פרט ועוד פרט, את כל מעשי בראשית, ולהתבונן בפרטי הנבראים הנמצאים לפניו, ולשאול בכל דבר מי ברא זאת, ולומר לעצמו (בצורה של דיבור עם הקב"ה כפי שיבואר עוד להלן אי"ה), אתה יתברך בראת חפץ זה. כך על האדם לעמול מספר שבועות או חודשים בענין זה, כל יום כחצי שעה לערך, כל אחד כפי כוחו, ולהשריש בקרבו את האמונה הפשוטה, שהכל נברא ע"י ית"ש.

פד

יש הבדל יסודי בין הנבראים שנבראו עם האדם, לבין האדם. כאשר האדם משריש בקרבו שהשמים, הארץ, החיות, והעופות, וכו' וכו', נבראו ע"י הקב"ה, הרי דברים הללו הם חוצה לאדם. אולם עבודת האדם לאחמ"כ, להשריש בקרבו שהוא עצמו נברא של הקב"ה, ולחוש זאת היטב. על האדם להתבונן על היד שלו, על הרגל, וכו' וכו', בכל אבריו, כמ"ש בזה"ק, שהאדם צריך להמליך את הקב"ה על כל אבריו, ולברר לו בכל פרט ופרט, שהוא נברא של הקב"ה, ולנסות לחוש זאת בפשיטות. וכל זמן שעדין לא חש זאת בפשיטות, ימשיך להשריש זאת בלבו כנ"ל, עד אשר יזכה לחוש את הדברים בפשיטות.

פה

עבודת האדם בענין זה בפרט, ובכל הענינים בכלל, מתחלקת לב' חלקים: א. קביעות זמן בכל יום להתבונן בדברים. ב. במשך היום, (לבד מזמן עסק בת"ת, שאז יהיה שקוע בתלמודו. וענין זה כבר נשפך עליו דיו רב, והמשכיל יבין). על האדם לזכור את נקודת העבודה, את אותה נקודה שבה הוא עסוק לקנות, לערך כל חצי שעה. לעשות לו מזכירים לזה, שיזכירוהו את נקודת עבודתו. ולענין העבודה שבה אנו עסוקים עתה, על האדם לזכור לערך כל חצי שעה, שהכל נברא ממנו ית"ש. ועליו להתבונן על חפץ מסוים שעומד לפניו, ולשאול את עצמו בצורה המבוארת לעיל, צורה של שאלה ותשובה, מי ברא חפץ זה? ולהשיב לעצמו, אתה ית"ש בראת וכו' וכו'. כך יקבעו הדברים בתוך לבבו, הן ע"י זמן הקבוע המיוחד לזה בכל יום ויום, והן ע"י הזכירה לזמן קצר לאורך כל היום כנ"ל.

פו

בדרכינו דרך העבודה, אנו ממשיכים ומתקדמים משלב לשלב, אולם צריך לזכור, שאין לעבור משלב לשלב בצורה מהירה. כל זמן שהשלב הקודם אינו קבוע בלב האדם היטב, אין להמשיך ולהתקדם, אלא להמשיך וליסד היטב את השלב שבו עסוק היטב בלבו. על העבודה שזכרנו עתה, אפשר ראוי ומוכרח, לעבוד בה זמן רב, עד אשר יקבע בלבו של האדם פנימה היטב, ההכרה הברורה, שכל דבר ודבר הוא נברא של ה' ית"ש. כביכול החפץ יזעק ויאמר לו, אני נברא של הקב"ה! ה' יעזור, שנזכה כולנו, שהאמונה הזו תכה שורשים בנימי הלב, והיא תחיה אותנו חיות אמתית, ונזכה ע"י להתקרב לבורא ית"ש, ולהיות דבוקים בו כל הימים, אכ"ר.

פז

נסכם בקצרה את דברינו עד עתה. התכלית של כל יהודי, הוא להיות קרוב לבורא עולם ודבוק בבורא עולם. הארכנו וביארנו מהי דבקות, התקשרות נפשית פנימית לבורא עולם. החיים של האדם חייבים שיהיו סובבים לציר אחד, מסביב למי שברא אותו, מסביב למי שמחיהו בכל רגע ורגע, ומסביב למי שמנהיג אותו בכל רגע ורגע, ומסביב למי שלפניו הוא עתיד לחזור ולתת דין וחשבון על כל מעשיו, וממנו לקבל את שכרו, שהיא עצם הדבקות גופא בו ית"ש. עיקר מהלך דברינו, הוא להביא את האדם, למצב שבו האדם והבורא יהיו מקושרים יחדיו, קשר אמיץ וחזק עד למאוד, ולחיות עם הקב"ה בכל עת, ובכל מצב. אנחנו ננסה להראות, ולקשר את האדם לקב"ה, מכל זמן, ומכל מקום, ומכל מצב של הנפש. מהלך דברינו הוא אחד, לקשר את האדם מכל אופן שבעש"ן, עולם,

שנה, נפש, לקב"ה, עד שיהיו בבחינת "והיו לאחדים".

הנקודה הראשונה שזכרנו, שעל האדם לזכור שיש הקב"ה. לאחר מכן ביררנו, שמוטל על האדם לזכור בכל דבר שהוא נברא של הקב"ה, מהלך של בורא ונברא. לא רק ברא בעבר, אלא בורא בהוה, "יוצר אור ובורא חשך", בלשון הוה. כמ"ש בספה"ק, שבכל רגע ורגע הקב"ה מחדש את נבראיו. הרי שהמהלך של בורא ונברא, אינו ענין של עבר גרידא, אלא הוא מהלך תמידי ממש. ועבודת האדם להבחין כל דבר כנברא של הקב"ה, ולחוש את הבורא והנברא שבו.

- [בלבבי משכן אבנה - ח"א](#) [1]

Source: <https://bilvavi.net/shiur/003-א-בלבבי-ישבוראלעולם>

Links

[1] <https://bilvavi.net/bilvavi.alef>